

Naša Slova izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carevino više poštarina. Pojedini broj stoji 5 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu malo stari, a nesloga svo pokrvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjeno poštarino. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju: Uredništvo i Odpravnictvo nalaze se *Via Capuano N.º 1969/1.*

Godina III.

U Trstu 1 Januara 1872.

Broj 1.

Pogled po svietu.

U Trstu 31 Decembra.

Evo nas na svršetku stare godine. Na ovaj dan čovjeku svakojake misli glavom proleću. S jedne mu se strane nudi prošlost, da promisli, što je bilo; a s druge budućnost, da pogodi, što će biti. A što mu se zajedno nude jedna i druga, to je sasvim jasno, jer čovjeku nije dano, nego samo kroz poznavanje prošlosti, uprieti donekle oči u budućnost.

Kako se dakle nebi nudile i nam na razmišljanje prošlost i budućnost našega naroda, kojega nam sreća i blagostanje noprastance pred očima trepte? Pa što nam naša prošlost, govoreći uobće o Slavenih austrijskih, kaže o našoj budućnosti? To najmo, da se neimamo čega bojati, dapače da se možemo svemu nadati. Jer tko je u Austriji prije nekoliko godina pitao, što će Slaveni reći, ako se nebude u vladanju i na nje obzir uzeo? Nisu li mislili Niemci, da su u Austriji sami gazde i gospodari? Pa kad su morali s Magjari gospodarstvo podieliti, nije li se držalo, da su se u ovu našu staru domovinu povratili zauvijek mir i zadovoljstvo? Al opet tomu nije bilo tako, nego smo ljetos doživili, gdje se je bilo ministarstvo Slavenom za volju promienilo, pak se ozbiljno o tom nastojalo, da se jednoč i njim zadovolji.

Istina, da je to ministarstvo bilo i odstranjeno, ali je s druge strane istina i to, da se tim Austriji nije dosada baš u ničem pomoglo. Jer i sadašnje ministarstvo, kao i ona mnoga, koja su pred Hohenwartovim vladala, zapinje i lievo i desno tako, da nemože razmahati rukuh, kako bi želilo. Pa što je tomu krivo? To, što osim Niemacah i Magjarah, ima još u Austriji preko šestnaest milijunah i nas Slavenah. Recimo dakle, da smo narasli do tolike sile, da već bez nas u Austriji neima točna računa. I to je ono, što nam u njoj osigurava ljepšu budućnost. Jer, kako se jednom ova starodavna država mora umiriti, tako mora doč i vrijeme, gdje će se i nam, kao što se je Niemcem i Magjarom, u granicah državnog jedinstva opet gledati po volji učiniti. Samo treba, da se izobrazujemo i neumorno radimo, jer što smo dosad postigli, to imamo zahvaliti jedino svojem trudu i muki na spasiteljnom prosvjete polju.

Sada su medjutim oči svih austrijskih narodah uprte u Beč, gdje bijaše dne 27. tek. otvoreno carevinsko vieće, a dan zatim Nj. je Veličanstvo držalo sakupljenim zastupnikom prestolni govor. Taj je govor Niemcem i Magjarom veoma ugodio, jer izjavla uvjerenje, da će se starim putem svakako doći do cilja. U njem se medju ostalimi stvarmi spominju i Poljaci, kojim se nešto napose obećaje, pa zato su i stupili u carevinsko vieće, koje se bez njih nebi bilo moglo ni sastati. Nego se nezna, što će oni reći, kad se bude razpravljalo pitanje, da se mimo zemaljskih saborah šalju zastupnici u carevinsko vieće. Tim visi za sada jedino o njihovoj volji obstanak rajhsrata. Česi, koji su i u velikom posjedu izabrali sve same narodnjake, očitovaše, da neće stupiti u rajhsrat. Njihov primier sliede Tirolci, Slovenci i više zastupnikah iz nekih njemačkih pokrajinah.

U ovaj čas se u Beču dogovaraju s ugarskimi ministri kolovodje narodne hrvatske opozicije, pak čujemo, da čedu se najbrže sporazumjeti. Dao Bog, da se to obistini, ali samo pod tom pogodbom, ako narod hrvatski tim steče svoju cjelokupnost i potrebitu za svoj napredak neodvislost, slobodu i samostalnost.

Obćinski zakon istarski.

Mi smo bili obećali našim istarskim čitateljem, da ćemo im u ovom listu razjasniti i rastumačiti občinski istarski zakon, da tim putem doznadu za svoje pravice i za svoje dužnosti, pa nauče i dužnosti vierno izpunjavati i pravice mužki čuvati i braniti. Evo nas dakle da se odužimo svojem obećanju.

Sadašnji občinski zakon istarski, podpisan od Cara dne 10 lipnja godine 1863, razpada se na dva poglavita diela. Diel prvi sadržuje naredbe občinske (Regolamento comunale) uobće, a diel drugi naredbe izborne (Regolamento elettorale) napose.

Polag tog zakona, član občino iliti obćinar jest tko se je u občini rodio, il odnekud u občinu došao, samo ako je austrijski državljanin, pa plaća od svojega u občini nahodećega se imetka, il od svoje u občini stlopane zasluge (čina, obrta, zanata) nešto davka na godinu. Sva ostala u občini živuća lica jesu stranci iliti tudjinci. U obćinah stoji, hoće li se više njih il neće, da sdružo u jednu jedinu občinu; a nemože se nijedna občina siliti, da se proti svojoj volji s drugom sdruži. Više obćinah, u jednu sdruženih, mogu se opet razdružiti, te postati samostalnim, samo ako su u stanju izpunjavati svoja dužnosti naprama državi i naprama pokrajini. Ni druženje, ni radruživanje nemogu se obaviti, nego s privoljenjem e. k. Namjestništva i zemaljskog Sabora.

Obćinari obavljaju svoje občinske stvari kroz svoje občinsko zastupstvo (rappresentanza comunale) i kroz svoj občinski odbor (deputazione comunale). Obćine koje broje manje od 100 izbornikah, izabiru 8 do 9 zastupnikah; občine, koje broje 100 do 300 izbornikah, izabiru 12 zastupnikah; koje broje 301 do 600, izabiru 18; koje 601 do 1000, izabiru 24; občine pako, koje broje preko 1000 izbornikah, izabiru 30 zastupnikah. Izvan redovitih zastupnikah, izabiru se još i tako zvani zamjenici (sostituti), kojih je dužnost zamieniti zastupnike, kad su ovi prepričeni doći u občinsko vieće. Zamjenikah mora bit polovica onoliko, koliko ima svih zajedno zastupnikah. Obćinski se odbor sastoji od načelnika iliti glavara (podestata) i najmanje od dva občinska savjetnika (konsiljera). Broj se savjetnikah može i umnožiti, ako to iziskuju osobite občinske okolnosti, ali ih nesmije biti nikad više od trećega diela svega zastupstva. Načelnika i savjetnike izabire občinsko zastupstvo izmedju sebe. Obćinski savjetnici idu jedan za drugim po redu dobivenih glasovah, tako da je medju njimi prvi, tko je dobio najviše glasovah. Kad bi dva il više njih dobilo jednak broj glasovah, tada se vuče sreća, koja odlučuje. Po tom istom redu zamjenjuju i načelnika iliti glavara, kad je slučajno zapričen. Tko je izabran za zastupnika, dužan je prihiti tu čast, drugač pada pod globu (multu), koja može narasti i do 100 f. Zastupnici i njihovi zamjenici, kao takodjer glavari i njegovi doglavnici iliti občinski savjetnici, biraju se za tri godine. Stari zastupnici mogu bit opet izabrani. Kad ostane pusto mjesto načelnika, ili kojeg savjetnika, tada se zastupnici moraju u 14 danah sastati u občinsko vieće, pa nove izabrati za ono vrijeme, koje još preostaje do obnove svega zastupstva. Pusta iliti prazna zastupnička mjesta popunjavaju se njihovimi zamjenici prama broju svojih glasovah. Načelnik i občinski savjetnici polažu prisegu, nastupajuć tu čast, u

ruke predstavnika kotarske oblasti, i to na oči svega občinskog zastupstva, da će bit vjerni caru, da će vršiti zakon i duševno izpunjavati svoje dužnosti. Ni občinski zastupnici ni njihovi zamjenici nedobivaju nikakove plaće. Stoji u občinskom zastupstvu, što će dati nagrade načelniku i občinskim savjetnikom, ako nemogu muke občini služiti.

Sad da vidimo, koje je občinsko područje, ili koji poslovi spadaju pod občinsku oblast. Ovamo spada prije svega samostalno upravljanje občinskoga imetka i svega, što joj može koristiti i unaprediti njezino blagostanje. Zatim dolazi sigurnost osobah i svojine, koja mora vrhu svega občini na srce ležati. Što promiče blagostanje obćinarah, jesu najme dobre ceste, putevi, mostovi i naredni trgovi, zato mora občina skrbiti za njihovo otvaranje, popravljauje i uzdržavanje, kao takodjer za sigurnost i narednost putovanja po kopnu i po vodi i za red u polju. Ima, nadalje, občina pravo nadzirati živež, sajmove, tržišća, kao takodjer da nebude prevare na mjeri, il na tegu (pezi). Ona mora bditi i nad zdravljem obćinarah, zato joj je dužnost gledati, kad kakova bol zaredi, da se što prije uguši. I služinčad i poslenici su takodjer izručeni njezinoj skrbi, da se zna, tko su, odkud su i gdje su. Na nju spada takodjer bditi nad javnom ćudorednošću iliti ponašanjem. Njena je dužnost skrbiti za ubogo i nemoćne, pa upravljati javnom dobrotvornostju i občinskim dobrotvornim zavodi. I što se gdje gradi il zidje, ina občina pravo znati i viditi, jedno da nebude ostalim obćinarom krivo, a drugo da nebude niđjemu životu pogibeljno. Najljepše pako pravo, koje občini pripada po novom zakonu, jesu pučke škole, koje ona podiže, uzdržuje i obskrbljuje, pa odlučuje i u kojem jeziku da joj se djetea uče, a proti njezinoj volji nemože joj nitko nematorinskoga jezika u školu utisnuti.

(*Sluđit ćo.*)

D o p i s i.

Iz Pazinščine.

Nedavno bi rećeno u *Našoj Slogi*, da je novi školski zakon uzrok velikomu nezadovoljstvu medju našim u Istri narodom. A to je prava istina, jer su škole mal da ne svuda potalijanćone, a povrh toga narod za nje troši toliko, da nemože više.

Vas sviet n. pr. zna, da je Pazinščina skroz i skroz hrvatska, ipak se ovdje u školi djetea uče tako, kuo da je Pazin u sredini Italije. Od četiri učitelja, što ih ima ovdje, samo dva razumiju hrvatski, al nesmiju hrvatski učiti; druga dva pako su čista Tali jana, tako da jih ni roditelji, što dođdu više puti pitati, kako im se djetea uče, nerazumiju više nego da su Kinezi. Ali ako se nerazumiju, kad govore, a ono se razumiju dobro kad vuku plaću, jer sadašnje Pazinske škole koštaju občinu preko dvie tisuće forintih na ljeto. Dokle je škola Franjevcem iliti Fratrom u rukama bila, občina nije skoro nikakva potroška imala, a škole mislim da su bile svakako bolje, nego li su to sada, akoprem ih je na koncu prošle školske godine naš g. Podestat do neba polvalio. Reć bi, da je ta stvar i školskomu vieću u Poreću oči otvorila, jer vidivši prevelike potroške, a s druge strane premalen broj dječakah, što sad pazinsku školu polaze (114 u sva četiri razreda), odlučili da budu u Pazinu samo dva učitelja, kao što je to i kod ženske škole, koja ima mal da ne jednak broj ućeniceah, a samo dvie učiteljice, pa kako se veli s mnogo boljim napredkom. Dva učitelja manje, a bez nikakve štode za školu, bila bi liepa polakšica ovom siromašnomu narodu, ali naši poglavari zato si glave netaru, pak su odlučili da ostanu kao i do sada sva četiri. *Che paghi la scarpa grossa!* E, liepo je Pazinskoj gospodi, kad za njihov školu plaćaju *petnaest posto* i Trvizani i Beramci i Kašćergani i Grdoseljani i Zarećani i Krsikljani i Staropazinci. Jest, za njihovu školu, a ne za svoju, jer iz svih tih, do predlani samostalnih obćinah, nehode u Pazinsku školu nego, kako sam ćuo, samo dva dječaka. A kako bi ni hodila, kad je nekome u Pazin daleko uru, nekome dvie, a nekome i više? Nebi li bolje bilo, kad bi se u sriedilju onih obćinah barem jedna škola ustanovila, nego da im trud i muku Pazinska jana guta, a bez nikakve njihove koristi?

To su vam eto posljedice ukinutja naših starih obćinah, o kojih sam vam lani baš u ovo vrieme pisao.*) Kako vidite, mi idemo liepo napred, ma naponazad. Ja vam ovo zato pišem, da našem siromašnomu puku oči otvorim, nebi li već kada tada spoznao svoje pravice, pak ih počeo zakonitim putem tražiti, to jest, u vrieme izborah i u obćinska vieća i u sabor svoje rodoljubne ljude pošiljati. Kamo sreće, da bimo bili dosad više Marotah imali.

Nekoja prava i dužnosti pomorskih kapitanah i mornarah.

Od raznih nam stranah dolaze tužbe mnogih brodozapovjednikah proti razuzdanosti, neposlušnosti, lenosti i obćesti svojih mornarah, osim toga, da ovi bez svakog valjanog razloga iz brodovah bieže, a često i pred odjadrenjem kriomice da brod ostavljaju, ćesa radi da su kapetani prisiljeni uzimati tudju ćeljad na škodu naše mornarice. Mornari opet od svoje strane tvrde, da svih tih nepodobštinah nebi bilo, kad bi kapitani bili s mornari uljudniji, bolju im i zdraviju hranu davali, kad ih teškimi i nepotrebnimi poslovima nebi mućili i kinili, napokon obustavljali im i prikraćivali pod jednom ili drugom izlikom krvavo zaslaženim novac.

Nami nije do iztraživanja, joda li su u obće i u koliko temeljito tužbe prvih, a pravedni prigovori drugih: toliko se ipak može utvrditi, da mnogo griće i jedni i drugi. Iz dobivenih obaviestih od dotićnih oblastih, osvedoćismo se, da se porodivši nemiri i nepouzdanja nebi tako često dogadjali, kad bi se kapitani držali u tom pogledu izdanih propisah te nezanimarivali, proćitati i raztumaćiti družini, kao što im se nalaže, barem svaki mjesec po jedan put, zakon Marije Terezije (Editto politico di navigazione) od 25 aprila 1774. Medjutim da se medjusobna nespouzumljenja uklone, a od druge pako strane, željni da toli potrebita ljubav, sloga i mir medju njimi vladaju, naumismo, u koliko nam prostor ovoga lista dopušta, u kratko nacrtati našim pomorskim ćitateljem najglavnije toćke (punti) rećenoga zakona.

Po ovomu zakonu, na brodu i po moru, sva je ćeljad dužna svomu brodozapovjedniku (kapitanu) izkazivati uvijek i svakom prigodom najveće poštovanje, sliepnu pokornost i poslušnost; svaki bo mornar, koji protivno radi, podvržen je najstrožim pedepsam. Ali zato moraju i kapetani dobro paziti na strogi zapt iliti stegu (disciplinu) svoje ćeljadi, nastojati, da se umjereno naprama njim ponašaju, da neprestano uzdrže medju mornaricom mir, slogu i ljubav, da se od nijedne strane nekrnje postojećii zakoni i naredbe, već bezprigovorno neuzkvrnenjeni uzdrže. Jer se po moru može lahko tćogod oboliti ili raniti, obvezan je svaki kapetan držati na brodu propisano ljekarije; isto tako mora se za put obskrbiti dovoljnom hranom. (Kolikoća i kakvoća (quantità e qualità) hrane, zavisi od posebna medjusobna ugovora (kontrata), no razumieva se po sebi, da mora biti zdrava i dobra.) U ostalom, mornarom se dopušta, da se vlastitom hranom mogu kroz vas put hraniti, ali u tom slućaju kapetani moraju paziti, da je bude zadosta i nebude škodljiva zdravlju; pak su nadalje držani, pod pretnjom kazne, uzmanjkali slućajno hrane jednomu ili drugomu mornaru, da im uz primjernu i pravednu ćienu prodadu (uztupo) drugi, kojim pretiće. Pod istimi uslovji i pod istu kaznu dužni su i kapetani drugih brodovah pružiti hranu, susrietivši se na širokom moru, onim brodovom, koji su slućajno bez hrane ostali.

Kapitan može po moru takodjer kazniti (pedepsati, kastigati), dati okovati i zatvoriti svakoga mornara nemirna, neposlušna, nemarna i pijanstvu odana, pa i onakova koji svoje drugove tuće ili zlostavlja. Ako li pako koji mornar počini na brodu umorstvo, razbojnićtvo ili drugo kakovo zloćinstvo, kapetan imade pravo takova u prvom pristaništu izkreati i dotićnomu konzulatu za dalje uredovanje predati. U pomaujkanju austr. konzulatah, kapetan ga mora pridržati,

*) Ovaj dopisnik bi reć da piše samo za dobru ruku, jer je i lani baš u prvom listu Pazincem rećio poslao.
Slagar.

ali je ujedno dužan, pomoću svoga podčinjena osoblja, s okrivljenikom izragu povesti, odnosno pako spise predpostavljenoj vlasti u Trst ili Rieku, ustupiti, kamo se mora uputiti prvim u naše strane jadrecem austr. brodom i dotični okrivljenik, kojega mora bezprigovorno svaki kapetan primiti te izručiti našim sudovom. (Sliedit' će.)

Pitanja i odgovori.

(Dalje)

Tko i što je naš slavenski narod?

Naš je narod jedan od najvećih naroda ovoga svijeta, jer broji po jednom računu devedeset, a po drugom celih sto milijuna dušah. Svi ostali evropejski narodi su mnogo manji od našega, jer na priliku Niemacah neima nego četrdeset i šest milijunah, Francezah trideset i šest, Talijanah dvadeset i četiri, Magjarah malo više od četiri, Grkah tri milijuna dušah, itd. Zato naš narod i stanuje na neizmernu prostoru zemaljskog kruga, jer zasieže pol Evrope i ogromni dio Azije. Nekada je još dublje u Evropu zasjezao, jer veliki dio današnjih Niemacah nisu drugo, nego poučeni Slaveni. Tako je nekada bilo: Niemci su se francezili i talijančili, a Slaveni njemčili. Ali Slavenah se je mnogo, ne samo ponjemčilo, nego i potalijančilo, pogrešilo i pomagjarilo, a negdje još to i danas tako biva.

Otkad i odkud su Slaveni, to je pitanje još zastrto najgušćimi tminami. Što se o njih za stalno zna, jest to, da spadaju medju najstarije narode svijeta, jer im je jezik u najužem rodu sa prvobitnim jezikom indijskim, iz koga su potekli skoro svi stari i novi jezici evropejski i mnogi azijski. U starodavna doba Slaveni su nosili različita imena, ponogda takodjer imena svojih pokoriteljah, kako no je to bio tada običaj; zato se više puta nezna ni tko su bili, ni gdje su stanovali. Ali da su od najstarijih vremenah stanovali takodjer i uzduž jadranskoga mora, gdje se evo još dandanas nalaze, to se daje, ako i ne lahko, a ono ipak dosta jasno dokazati. U kasnija vremena Slaveni su sami sebe ovim imenom zato prozvali, što su se slovec t. j. govorec, medju sobom razumjeli. Koga bi razumjeli, taj im je bio sloven iliti slaven, a koga nebi taj im je bio niem ili niemac; kao što im je to još i danas u nutarnjoj Rusiji, pa otdud i ime Niemcem, njihovim najbližim susjedom.

Slaveni se dijele na četiri velika plemena, naime na rusko, poljsko, česko i jugoslavensko. Tomu je uzrok, što jedni od drugih govore malo drugačije, pa zato i imamo tako zvani jezik ruski, poljski i česki, od kojih svaki ima još i svoja podnaričja. Jugoslavenski nije baš sasvim jedan jedini jezik, nego se govori i piše u tri različita naričja, a ta jesu, hrvatsko-srbsko, zatim slovensko i najposlje bugarsko. Slaveni se medju sobom malenim trudom dosta dobro razumiju; najlaglje pako se razumiju Rusi s Jugoslavenc, onda Česi s Poljaci. Od tih jezika najljepši je naš hrvatsko-srbski, ali što se knjigah tiče žalibože još najsiromašniji.

Rusi su najmnogobrojnije i najjače slavensko pleme, jer jih ima skoro šesdeset milijuna, a i osnovali su progromno carstvo, koje broji do osamdeset milijunah dušah, gdje su oni gazde i gospodari. Svi ostali Slaveni, izvan malene Crnogore, nisu već nigdje sami svoji, nego se nalaze u različitim državama i pod različitim vladarima. Poljakah ima skoro deset milijunah. Nekada su imali sami svoje kraljestvo, a sad su razdrobljeni na troje, pa jedni su pod Rusom, drugi pod Prusom, a treći pod Austrijom. Čehah, sa Lužičani u Saksonskoj i Slovači u Ugarskoj, ima preko sedam milijunah i pol. I oni su nekada imali svoju neodvislu slavnu kraljevinu Česku, koja je postala jezgrom austrijskog carstva, odkad su Česi izabrali kralja iz austrijske vladarske kuće. Jugoslavencih ima skoro dvanaest milijunah, a stanuju, ako izuzmemo Italiju u najljepšem predielu iliti kraju ciele Evrope. Djele se pako, kako već rekosmo, u Hrvate, Srbe, Slovence (Kranjce) i Bugare. Srbi i Bugari su nekada imali svoja neodvisla kraljestva u današnjoj Turskoj, a Hrvati i Slovenci u današnjoj Austro-Ugarskoj a dielom i u Turskoj. Hrvati imaju još i danas svoja kraljevinska prava isto onako, kao kraljevina Ugarska i kraljevina Česka. Izvan Srbskog i Bugarskog

kraljestva, u Turskoj se još spominje i kraljestvo Bosansko, što je zajedno sa srbskim i bugarskim palo od silovitih nekada Turakah, koji su u obće krivi, što Jugoslaveni nisu danas jedan od najlsretnijih naroda svijeta. (Sliedit' će.)

Franiša i Jurina.

Ju. Ala ma da su bile ovo leto na viliju božju v Trstu ribe ecau!

Fr. Tako to valjada ni bilo tamo onoga Bakrana, ki bi jih bil, kako pred dvemi leti, za neku velu zagrebačku gospod^{ku} kupil!

Ju. A ne, ač da su im zasmrdele potle su se Lonjskopoljskih žab najili!

Različite viesti.

* (Novinarstvo hrvatsko). Prošle godine izlazilo je 17 naših novinah; od ovih je bilo: 6 političkih, 3 strukovna, 3 pučka, 2 zabavna, 2 školska i 1 erkveni list. Ako se osvrnemo natrag nekoliko godinah, kad nismo za tako reći imali nikakvih novinah, smielo možemo utvrditi, da smo mnogo napredovali; a da neostanemo na jednom mjestu već da koraknemo napred: visi ponajviše, o našoj umnoj i novčanoj podpori. Narodna stranka imade u Hrvatskoj dva politička glasila „Obzor“ naime i njemački „Südslavische Correspondenz“ kojim o boku stoji zadarski „Narodni list“ i „Nazionale“ od kojih, prvoma je listu ciena s poštom za ciele godinu 16 f. isto toliko i njemačkomu; nego se može na jednoga ili drugoga na četvrt i pol godine predplatiti u Zagrebu. „Narodni pako list“ stoji 10 f. na godinu. Od drugih nepolitičkih novinah preporučamo hrvatskomu rodoljublju osobito „Pučkoga Prijatelja“ u Varaždinu, i „Banjevačke novine“ u Kaloči (Ugarskoj). Prvi stoji na braniku naše narodnosti u Podravini i bližem Medjumurju, koje su „Magjaroni“ god. 1861 predali Magjarom. Predplatnina godišnja mu je 3 f. — A „Banjevačke novine“, koje vriedni starina kanonik Antunović uređuje velikim požrtvovanjem i vieštinom, kriese iskru narodnu u svijesti grančice našega naroda na drugom okrajku, u ravnoj Bački. Predplaćuje se na ove novine, koje svakih 8 danah izlaze sa 3 f. na godinu. — Drugi put ćemo ostale napomenuti.

* (Književnost) Njemačko-hrvatskoga rječnika, što ga izdaje knjižara Lavoslava Hartmana u Zagrebu, izašao je 17. svežić 1. diela.

Hrvatsko-pedagogijsko-književni sbor, jedva što se u Zagrebu ustrojio, počeo je već izdavati Pedagogijsku biblioteku za pučke učitelje, od koje je knjiga „Komenskova didaktika“ jur izašla.

Danica koledar i ljetopis društva svetojeronimskoga za g. 1872, izašao je i stoji za članove 30 nvč.

„Oecvi i djeca u 19. vjeku“, prevod iz franczckoga od akademika Legueva, ime je djela, koje će izdati putem predbrojke M. Gj. Miličević urednik „Škole“ u Beogradu u dvih knjigah. Ciena je svakomu svezku 80 nvč.

* (Magjarsko gospodarstvo) sve bujnije evate. Dočim magjari na samo poljepšanje grada Pešta posudjuju i troše 24 milijuna, a za magj. teatre svake godine nekoliko stotinah tisućah izdavaju, narod u Banatu — toj evropejskoj žitnici — od kad se ceste zapustile i zanemarile, a vjekovite poplave zavladaše, gotovo od glada umira. — Pak i sada Zdravstveno pristanište u Martiševići, naumila je magj. vlada lakounno posvema zapustiti i novi lazaret, kod Riečkog kolodvora sa troškom od kakova pol milijuna, sagraditi. Drugi narodi grade slične zavode daleko od napućenih mjestah, a Magjarom se hoće imati lazaret baš usried grada. Čudnovata li ti, mili bože, i ova nova mudrolija!

* (Grci proti Slavenom), naumiše vojovati, za sada još samo perom. Glasa se naime, da više Grkah dogovorno sa kupljaju po svietu dobrovoljne priniske kod svojih suplemenikah, namjerom, da se od tih novacah pišu i nabave knjige proti

Slavjanom u Trškoj i takove narodu bezplatno diele, jer da će tobože na ovi način uništiti, pače spasiti Evropu od panslavističke propagande. U samom Trstu vele, sakupili su 10,000 franakah. Po našem mnijenju, Grci bi pametnije učinili, da ove novce obrate na izkorenjenje hajdučtva u Grčkoj i na prosvietu zanemarena si paka, ta i onako Fanariotti i njihovi popovi u Trškoj sa Turci skupa dosta skrbe, da tamo naš narod do kraja unište!

Sa tršćanskog tržišća.

U ovih petnaest danah, može se kazati, da su se iste cijene uzdržale; jedino kafa i eukar su nešto poskupile. Mnogo tražena kafa Rio prodava se cent po 46 f. 50 nč. do 49 f.; a eukar domaći tačen po 24--25 f. 75 nč. Šećera 116 ũ po 9 f., kukuruz pako po f. 6. 30; mast 33--35 f., slanina 29--31 f. cent. Ulje dal. i istarsko, barilo 34--35 f.

Kretanje austrijanskih brodovah

od 16 do 31 Decembra.

Dojadrili u — iz

Trst: *Sabiončolo*, Odese — *Narod*, Mlotch.
Algir: *Iri*, Trsta — *Jugoslav*, Salonika.
Aleksandriju: *Marcelina*, *Lete*, Trsta — *Columbus*, Grimsbya.
Anversu: *I dubrovački*, *Karloforta* — *Rebeka*, Carigr.
Bruershaven: *Maks*, *Taganroga*.
Carigrad: *2 figli*, *Lušinja* — *Mlica*, *Kustongje* — *L'unico N.*, *Jonikedi* — *Pietro*, *Nikolajeva*.
Cet: *Marietta*, Carigr. — *Onore*, Trsta.
Darmut: *Carmella B.*, *Nikolajeva* — *Ugo*, Odese.
Falmut: *Lamek*, *J. J. Strossmayer*, *Rosina*, *Sastri dubrovačke*, *Napried*, Odese — *Ana S.*, *Marco Ant.*, *Baltasar*, *Ales.* — *Vitez*, *Nikola Dospol*, *Azova* — *Norina*, *Sulino* — *Ant. Maria*, *Bono* — *Idomeno*, *Kavarno* — *Ana Lazarović*, *Moroska vila*, *Eros*, *Castor*, *Patria*, *Araldo*, *Advastea*, *Domenica*, *Amalia Angelica*, *Nemsi*, *Jafet*, *Pom*, *Cornogmora* — *Caterina Stuk*, *Jonšok* — *Sv. Viš Ales.* — *Amur*, *Karloforta*.
Gluečtar: *Aquilla*, *Njujorka*.
Hallehad: *Dragimir*, *Svansoje* za Trst.
Kaljar: *Jenny R.*, Odese.
Kardif: *Plam*, *Vaterforta*, *Danae*, *Bristola* — *Argentina*, *Bordo*.
Kvinstoven: *Istok M.*, *Sagittario*, *Romano C.*, *Elena Kovačević*, *Capodistria*, *Marte*, *Enrica*, *Madre Maria*, *Bar. Vranicani*, *Bar. Eđtvš*, *Pinus*, *Descović A.*, *Stilicone*, *Tartaro*, *Istrijana*, *Mila*, *Arfuskad*, *Mary*, *Tempo*, *Nereo O.*, *Crnogmora* — *Zator*, *Juno*, *Slava B.*, *IV dubrovački*, *Luigi*, *Njujorka* — *Ariosto*, *Ales.*

Londru: *Sloga*, *Brdjansko* — *Enos*, *Njukastla* za Trst.
Maltu: *Riforma*, *Acorto*, *Trsta* — *Stavianska*, *Jeski* — *Mar. Luigia M.*, *Civitavecchia*.
Marsilju: *Antal*, *2 figlie*, *Odese* — *Onore*, *Nono Sisto*, *Erminia*, *Maria Mattea*, *Trsta* — *Carlota Fanny*, *Enosa* — *Romolo*, *Cipra* — *Dobra Mitica*, *Brdjansko*.
Njujork: *Lada*, *Trsta* — *Amelia*, *Liverpula*.
Njuport: *Nikolaj*, *Belfasta* za Trst.
Odese: *Emma*, *Marsilje* — *Sobesky*, *VIII dubrovački* *Gravosa* — *Carlo R.*, *Njukastla* — *Pater*, *Kardifa* — *Mala Marica*, *Anverso*.
Pernambuk: *Ljepa bakarka*, *Trsta* — *Calibri*, *Marsilje* — *Girolamo*, *Riojanoira*.
Plymut: *Natan*, *Marina*, *Crnogmora*.
Sullnu: *Franzika Teraza*, *Marko Primagenito*, *Sospir*, *Andrić*, *Draga Anuta*, *Carigr*.
Šild: *Patrizia*, *Rottordama* — *Pierina*, *Amsterdam*.
Yarmout: *Peppina P.* —

Marsilju: *Giusto dell'Argento*, *Lušinj* — *Coetnidan*, *Fra. Kovačević*, *Forza*, *Maltu* — *Brusile*, *Izmit* — *Etee*, *Dunav* — *Azov*, *Burgas*.
Ceta: *Mic figlie*, *Trst*.
Dunkerka: *Drago G.*, *Grinok* — *Genio*, *Oran*.
Falmuta: *Leopoldina Bauer*, *Dublin* — *Amur*, *Anversu*.
Gibraltara: *Diva*, *Ingl* — *Nuova Fama*, *Baltasar*, *Paolo*, *Attila*, *Njujork* — *Novi klas*, *Sereca*.
Kaljara: *Trident*, *Ingl*.
Kardifa: *Unione*, *Krf* — *Maria*, *Olivon*, *Trst* — *Andrina*, *Trobisondu* — *Aron*, *Stokton* — *G. Ščupa*, *Eva*, *Siru*.
Kvinstovna: *Australia S.*, *Loit* — *Cainan*, *Kingrood* — *Figlio*, *Rotterdam*.
Liverpula: *Eufemia*, *Ales.* — *Diva S.*, *Pernambuk*.
Marsilje: *Marko Maria*, *Eugenia*, *Costante* *Carigr.* — *Lampo*, *Smirna* — *Elena*, *Ales.* — *Prato*, *Gambila*.
Mesino: *Montemaggiore*, *Cet*.
Njujorka: *Adelina*, *Kork*.
Njukastla: *Janak*, *Bica*, *Trst* — *Concordia S.*, *Mlotko* — *Damper*, *Carigr.* — *Maria C.*, *Sovostopol*.
Svansoje: *Urula*, *Kartagonu* — *Enč*, *Barcelona*.
Teksela: *Pasqualina*, *Grimsby* — *Mercur*, *Kvinstoven* — *Pierino*.
Vaterforta: *Sanson*, *Njuport* — *Olimpo* —

Odjadrili iz — u

Trsta: *Grad Zagreb*, *Grad Sonj*, *Equità*, *Ardito*, *Bordo* — *2 Brüder*, *Pernambuk*.
Aleksandrije: *Alessandro*, *Marsilju* — *Paolina S.*, *Ingl.* — *Elija profeta* *Portiei*.
Algira: *Mat*, *Klid*.
Anverso: *Clito*, *Genova* — *Amalia*, *Ingl*.
Belfasta: *Ljubezni otac*, *Trst*.
Bordoa: *Proserpina*, *Voluntas*, *Kardif*.
Carigrad: *Adamo*, *Ann. Nettuno*, *Orion*, *Cristina*, *Sv. Križ*, *Padre*, *Bunn' Armonia*, *Marietta G.*, *Tare*, *Margareta*, *Ingl.* — *Armonia*, *Odese* — *Flegon*, *Kavala* — *G. Luigi*, *Gilda*, *2 cognati*, *Giordano*, *Liberio*,

Dardaneli prošli — za

II dubrovački, *Jane*, *Spirito*, *Jared*, *Aneta*, *Henok*, *Dobra nadožda*, *Maria D.*, *Riccardo*, *Falmut* — *Maria R.*, *Antonia*, *Seconda*, *Giusto P.*, *Marsilju* — *Barba Zvano*, *Anna M.*, *Rieku* — *Vincenzo*, *Trst* — *Skenderbey*, *Maltu*.

Ovog mjeseca dogodilo se na moru više nesrećah osobito u Crnom moru. U Yarmutu nasao je aust. bark *Peppina P.* gdje se u pogibolji nalazi; — iz Kvinstovna opet javljaju, da su, bark *Zator*, kap. Premuda i *Juno*, kap. Grandi iz Njujorka za Inglezku na Oceanu neizmjerne štetovali, osim toga iz posljednjeg broda dva se mornara utopili, i to, Antun Tomašić i Stjepan Brajković; — isto tako izgubio je bark *Vicam*. *Teyelthoff* na istom putu 2 mornara; u Galacu je brig *Car. Sgardelli* utonuo.

Poziv na predplatu.

Naša *Sloga* izlazi svaki 1 i 16' dan mjeseca.

Ciena joj je za svu godinu s poštom	2 f. —
a za kmeta	— „ 60 novč.
Za pol godine	1 „ —
a za kmeta	— „ 30 „
Pojedini broj stoji	— „ 6 „

Predplatu prima uredništvo i sve e. k. poste.

Predplata se neprima nego za cijelu, ili za pol godine.

Prosimo onu štovanu gospodu, koja se misle predbrojiti, da to što ranije učine, da možemo dati natisnuti dovoljan broj iztisakah.

Tek Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 31 Decembra 1871.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Caraki dukati (cekini)	5.55	—	5.53	5.50	5.51	5.52	5.50	5.51	—	—	—	5.50	5.47	5.47	5.45	—
Napoleoni	9.35 ^{1/2}	—	9.34	9.29	9.34	9.35 ^{1/2}	9.33	9.31	—	—	—	9.30 ^{1/2}	9.30	9.29 ^{1/2}	9.26	—
Lire Ingleske	11.86	—	—	11.74	11.76	11.78	11.76	11.77	—	—	—	11.74	11.72	11.72	11.69	—
Srebro prid (aggio)	116.85	—	116.—	116.—	116.25	116.35	116.25	116.15	—	—	—	116.15	115.85	115.50	115.25	—